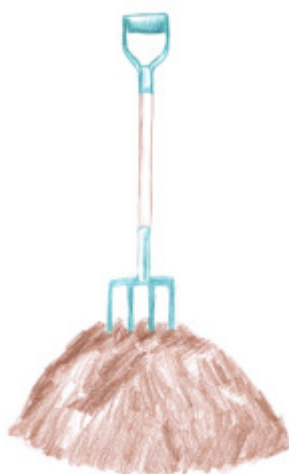

Návod na politickou stranu

Už jsem u toho byl mockrát... U vzniku politického hnutí nebo strany. To se zpravidla potká několik přátel, shodnou se, že už se na stav věcí veřejných nemohou dívat, nejsou schopni dále snášet blyštivý ksicht vládního neumětele v Otázkách Václava Moravce a řeknou si, že s tím chtějí něco udělat. Zpravidla si pak sednou a začnou psát ten správný politický program, který bude dobrý pro lidi a ne pro papaláše a který tuto zemi konečně vyvede z marastu posledních třiceti let.

A v této chvíli většina nových politických hnutí zase zanikne...

I velcí kamarádi prakticky ihned zjistí, že mají dost odlišné ideové pohledy na základní otázky a pohádají se o to, kolik chtějí mít v jejich vysněném státě kapitalismu a kolik socialismu, ukáže se, že mají odlišné pohledy na školství a zdravotnictví, zaklínají se chudobou nebo volným trhem a pak toho nechají a každý si volí podle svého uvážení a raději už o svých politických preferencích nemluví.

Ještě hůř zpravidla dopadnou ti, kteří svoje plány podrobí nějaké veřejné diskusi. Jakmile do svých záměrů vnesou další lidi (kteří nemají žádnou odpovědnost, jen mohou mluvit), tak se to rozpadne ještě spolehlivěji. Jak to říkal Churchill? Že nejlepším argumentem proti demokracii je půlhodinový rozhovor s libovolným demokratem...

Je to taková první zatačka na cestě do politiky... a je u ní nejvíc politických hrobečků.

Jen mizivé množství pokusů se dostane dál. Zpravidla proto, že někdo má dostatečnou autoritu, aby bouchnul pěstí do stolu a zároveň je dostatečně oblíbený, aby ostatní byli ochotní ustoupit ze svých pozic. Snáze vždycky vznikají odštěpené strany z nějakého jiného projektu, protože lidi už trochu vědí, jak to v politice chodí. V posledních deseti, patnácti letech vznikl úspěšnější politický projekt vždycky kolem nějaké silné osobnosti. Co si budeme povídat, hnutí ANO je Andrej Babiš a naopak. SPD je Okamura a naopak. Trikolora byla mladý Klaus a Svobodní byli Petr Mach. Kdy já naposled viděl nějakou stranu, která by vznikla prostě svoláním valné hromady, která by si zvolila předsedu a na začátku volby by dopředu nebylo jasné, kdo bude zvolen?

Všimněte si, jak takové strany ubývají. ČSSD ještě docela nedávno měla dvacet procent hlasů. Dneska je marginální mimoparlamentní stranou a už to tak zůstane. TOPka nebo KDU (ale i ODS) jsou na stejné trajektorii a zachraňují se účelovým spojováním, aby jejich preference nevypadaly tak blbě. Pokud nepůjdou spolu do eurovoleb, tak to zřetelně uvidíte. Platí to i pro Piráty (kteří začínají decimovat sami sebe) i STAN. Bez další společné koalice budou mít problémy, se udržet. U těchto dvou subjektů to bude vůbec dobrá přča, protože Vítek Rakušan s Bartošem díky kroužkování v podstatě vyjebal a fakt se budu s chutí dívat, jestli si to Piráti nechají znovu líbit. STAN se bude muset hodně lísat...

Hlasy ležící na ulici si berou nové typy stran, postavené kolem silného, charismatického, nebo bohatého lídra. To je prostě trend. Zpravidla vzniknou v nějaké příznivé chvíli – mladý Klaus byl vyloučen z ODS a lečjakému konzervativnímu pravičákovi se to nelíbilo. Andrej Babiš byl schopen v první fázi ufinancovat sám vznik celorepublikové strany se vším všudy. Okamura... jak on to vlastně

dokázal? A ještě k tomu dvakrát. Byl ve správnou chvíli na správném místě, uměl naskočit na vlnu a hlavně z toho uměl udělat stranu a udržet jí. To není běžná věc. To je hodně náročné.

Když zakládal stranu Jindra Rajchl, tak jsem si říkal, že to snad ani není možné... To byl také jeden z prvních impulzů, jak jsem si PRO všimnul. Koho napadne zakládat stranu po volbách, že? Strana se zakládá před volbami, všichni členové jsou na čelních místech kandidátek, zbytek se naplní rodinnými příslušníky, je třeba hodně slibovat, ale ne moc dlouho, nebo to voličům dojde, dostat se do sněmovny a pak děj se vůle Boží... A oni si místo toho založili stranu ve chvíli, kdy je tři a půl roku do voleb... A nemají žádného přeběhlíka ve sněmovně. Ani jednoho jediného.

Když jsem si loni v létě přečetl jejich program, tak jsem si říkal, že ho snad opisovali na Kydech... Většinu věcí bych jim podepsal... Jasně, jsou to pravičáci a já levičák, ale dalo se to číst. Bylo asi měsíc do demonstrace a já jsem tehdy hodil ve článku výzvu, jestli se někdo s Rajchlem zná, ať nás prosím propojí.

Druhý den mi Jindra Rajchl psal a o víkendu už jsem ho i s manželkou hostil u sebe doma... To jen, abyste věděli, proč mám pro něj slabost. Prostě přijel a přijel hned. Ne za měsíc, ne za půl roku. Hned.

Od té chvíle je sleduju. A zjistil jsem, že se dívám na proces vzniku strany zdola. Ano, její veřejné vystupování je založené především na charismatickém lídrovi, ale za tím jsou stovky lidí, kteří dělají huntu mravenčí politickou práci. Stranická struktura teprve vznikala, postavili kandidáty do senátních voleb a volební výsledky nebyly vůbec špatné.

Nebudu mluvit o jejich angažovanosti v protestech ani o předchozích aktivitách za doby covidové, ale právě v této době podle mě vznikl ten návod, jak v dnešní době udělat politickou stranu i bez milionů na

kontě, aniž by vaše jméno znala celá republika a bez příznivých okolností při vzniku.

Když na začátku psali svůj program, tak prostě každý vzal to, s čím už pracoval a na čem se shodli všichni, to tam napsali. Na čem se neshodli, to nechali stranou. A místo schůzování začali jezdit za lidmi. Donedávna to bylo založené především na Jindrovi, který to prostě umí, je schopen mluvit dvě hodiny a je co poslouchat. Teď jsem byl zase pozván na několik jejich akcí a ejhle... už se to naučili i další. Až dojde na volební kampaň, budou schopni v jeden den naplnit deset sálů.

Oni prakticky neschůzují. Setkávají se před a po veřejné akci. Velmi rychle se takto učí jeden od druhého, jak se pronajímají sály, jak se to platí, jak se to vybírají peníze. Je běžné, že z jednoho kraje jezdí podporovat kolegy zase jinam. Máš něco na srdci? Řekni to před lidmi. Máš možnost. Dívej se, čemu sál zatleská, dívej se, z čeho jsou lidi rozpačití. Sledujte, co jste vysvětlili dobře a co nikdo nepobral. Až to lidé vezmou z pochopením napříč republikou, tak stojí za to, to připsat do programu.

Hele... a najednou koukáte na stranu, která sice není bohatá jako u Andreje, ale ufinancuje se.

A sledujete, jak tam přibývají lidi, kteří něco umějí. Protože jim nikdo neháže klacky pod nohy. Pojd', představ se před veřejností, přines do PRO jakoukoliv činnost, profiluj se, na čem chceš, ale musí to obstát před veřejností. Rajchl ti „půjčí“ sál plný lidí, přesvědčuj.

Nepřesvědčuj Rajchla, nepřesvědčuj Nielsena nebo Vacka.

Přesvědčuj veřejnost. Získej si je pro svojí myšlenku. Dneska přišli na Rajchla, ať zítra přijdou na tebe. Neříkej nám žádné vzletné vize, co bychom měli nebo neměli dělat. Dělej to sám a tady máš plný sál, abys o tom lidem řekl. Když přijdeš mezi lidi desetkrát, tak se ti samo vytříbí, co je blbost a co je dobré. Navíc se program PRO naučíš nazpaměť a ne z příručky. K tomu se ještě přiučíš rétorice.

Je to pár měsíců, co jsem byl svědkem, jak Petra Rádová přivedla dva kluky. Jindro, to jsou ajťáci a chtějí nám pomoci. Kluci ukažte co umíte... Ukázali. Jindrovi začal rapidně růst počet sledujících na fejsbůku. Má to na svědomí David Moos. Tenkrát jsem si říkal, že je to dobrý počítačový kouzelník. Za chvíli byl v PRO a začal také jezdit po veřejných akcích. A dneska už pěkně šprechtí před lidmi, organizuje další setkání a kromě lajků a sdílení, umí i politiku. Pondělních tři sta lidí v Blansku má na svědomí on.

Petra Rádová začala pracovat na svém veřejném projevu tím, že moje články dělá jako audio. Načte je a dává na jútub. Když teď posouchám, jak mluví před plným sálem, tak jí nepoznávám.

Když jsem byl na veřejném setkání s PRO poprvé, tak jsem si říkal, že je to hezké, že Rajchl umí naplnit sál lidmi. Je hezké, že je ochoten jezdit třikrát týdně i častěji na taková setkání. Ano, ukazuje to, že se v naší zemi něco zlomilo. Ale prostým součtem to dělá padesát tisíc lidí za rok... To je možná půl procenta voličů. Z toho se nic neudělá. Chyba lávky... kromě setkání s lidmi si takhle vyrábějí další řečníky. V každém regionu. Někde to jde rychleji, někde pomaleji. PRO sice využívá fejsbůk, ale nespolehá na něj. V každém regionu si programově buduje řečníky. Rajchl má navíc republiku objetou a každý měsíc se vidí víceméně se všemi straníky. Čím výš ve struktuře, tím víc mezi lidmi. Funguje to.

Ponechme teď stranou, co je možné a co není možné v této republice změnit. Ponechme stranou, jak budou nebo nebudou vypadat budoucí koalice ve sněmovně a jaké kompromisy bude zapotřebí udělat. Ale kurňa, tohle všechno je nový přístup. PRO je strana celorepubliková, ale zároveň levná na provoz. Nevím, jak moc uspěje ve volbách či s protesty. Ale vím, že před volbami nebudou závislí na jednom karavanu, ale budou schopni mluvit na patnácti místech současně. Ví, že na to budou mít peníze. Ne, že by jich měli hodně, ale že jich potřebují málo. Ví, že tam pravá ruka ví, co

dělá levá a všichni budou umět mluvit stejně, budou používat stejné argumenty, budou to mít nacvičené a budou mít, koho představovat voličům.

Berte to jako návod. Máte pocit, že PRO není to pravé ořechové? Tady máte způsob, jak se dělá strana, která nepotřebuje vzniknout těsně před volbami. Pust'te se do toho.

Pokud mě chcete podpořit v mém Vidláckém úsilí, prosím pošlete dar Institutu českého venkova. Číslo účtu: 1769955003/5500 IBAN: CZ8355000000001769955003. Každý, kdo Institut podpoří částkou alespoň 350,- Kč si může v objednací aplikaci na Vidlákových kydech zadat adresu pro zaslání knihy. Platby jsou už spárovány s aplikací. Kdo chce, může přímo na stránkách Institutu pro platbu použít QR kód.

Doporučuji poslat platbu a druhý den si zadat adresu pro zaslání. Stačí přímo na Vidlákových kydech kliknout v záhlaví na „objednat knihu.“ Všem dárcům děkuji.